

راهبرد تکرار

نیره شاه‌محمدی*

کاربردهای راهبرد تکرار

الف) برای موضوع‌های ساده و غیر معنی‌دار

این راهبرد که همان روش حفظ طوطی‌وار است، بر تکرار یا مرور مطالب غیرمعنی‌دار مانند اعداد ۱ تا ۱۰، شماره تلفن افراد یا اصطلاحات مهم مبتنی است. یادگیرندگان تمامی دوره‌های تحصیلی گاهی اوقات ناچار می‌شوند مقداری مطالب غیر معنی‌دار را نیز حفظ کنند. گرچه مطالب غیرمعنی‌دار ذاتاً معنی خاصی ندارند، اما خود پایه و چارچوب یادگیری مطالب معنی‌دار به حساب می‌آیند. راه‌های به یادسپاری مطالب ساده و غیرمعنی‌دار شامل بخش‌بخش کردن و تمرین پراکنده یا مطالعه با فاصله مطالب است. در این روش، اطلاعات زیاد به بخش‌های کوچک‌تر تقسیم می‌شوند و به‌طور جداگانه و با تمرین و تکرار فراوان حفظ می‌شوند.

ب) برای موضوع‌های پیچیده و معنی‌دار

این راهبرد به یادگیرنده کمک می‌کند توجه خود را به اندیشه‌های اصلی، نکات مهم و قسمت‌های عمده مطالب متمرکز سازد. برای مثال، زمانی که یادگیرنده نکات مهم یا اطلاعات ضروری یک متن علمی را با نوعی علامت‌گذاری مثل خط‌کشیدن در زیر آن‌ها یا حاشیه‌نویسی برجسته می‌سازد، از راهبردهای پیچیده‌تر تکرار و مرور استفاده می‌کند. راهبرد تکرار و تمرین برای یادگیری موضوع‌های پیچیده و معنی‌دار شامل «انتخاب نکات مهم و کلیدی، خط‌کشیدن در زیر مطالب مهم، علامت‌گذاری، حاشیه‌نویسی و برجسته‌سازی قسمت‌های مهم‌تر کتاب درسی» است.

منبع

Wilson, Donna, Conyers, Marcus (2016) Teaching students to drive their brains: metacognitive strategies, activities, and lesson, ASCD.

تکرار، گفتن مطلبی برای خود با صدای بلند یا آهسته است. ساده‌ترین نوع تکرار یا مرور ذهنی با هدف نگهداری مطلبی در حافظه موقت یا کوتاه‌مدت است. تکرار شماره کارت بانکی، شماره یا یک فرمول برای انجام محاسبات ریاضی، نمونه‌هایی از به کارگیری این راهبرد هستند که به انتقال اطلاعات فرد به حافظه درازمدت او کمک می‌کنند.

انواع راهبرد تکرار

الف) تکرار نگهداری

این نوع از تکرار برای استفاده مجدد از اطلاعات و فعال نگه‌داشتن آن در حافظه کوتاه‌مدت است؛ مانند تکرار جدول ضرب اعداد، یا تکرار معنای یک لغت. فرد آن قدر موضوع را تکرار می‌کند تا در ذهنش ثبت شود. نتیجه این نوع تکرار ثبت اطلاعات در حافظه درازمدت است. تکرار نگهداری برای حفظ کوتاه‌مدت اطلاعات، بدون آنکه لازم باشد منابع شناختی خود را صرف آن کند، بسیار کارآمد است.

ب) تکرار تفسیری

هر نوع تکراری که از طریق آن، اطلاعاتی که باید حفظ شوند با اطلاعات دیگر یا دانش قبلی فرد پیوند بخورد، تکرار تفسیری است.

تکرار تفسیری برای یادآوری درازمدت بهتر از تکرار نگهداری است، زیرا در تکرار نگهداری، کمترین پردازش برای بارها تکرار لازم است، ولی در تکرار تفسیری، فعالیت پردازش اطلاعات وجود دارد که طی آن اطلاعات فراگرفته با چندین قطعه از اطلاعات دیگر، که از قبل در حافظه موجودند، پیوند می‌خورند.

* عضو هیئت علمی دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی